

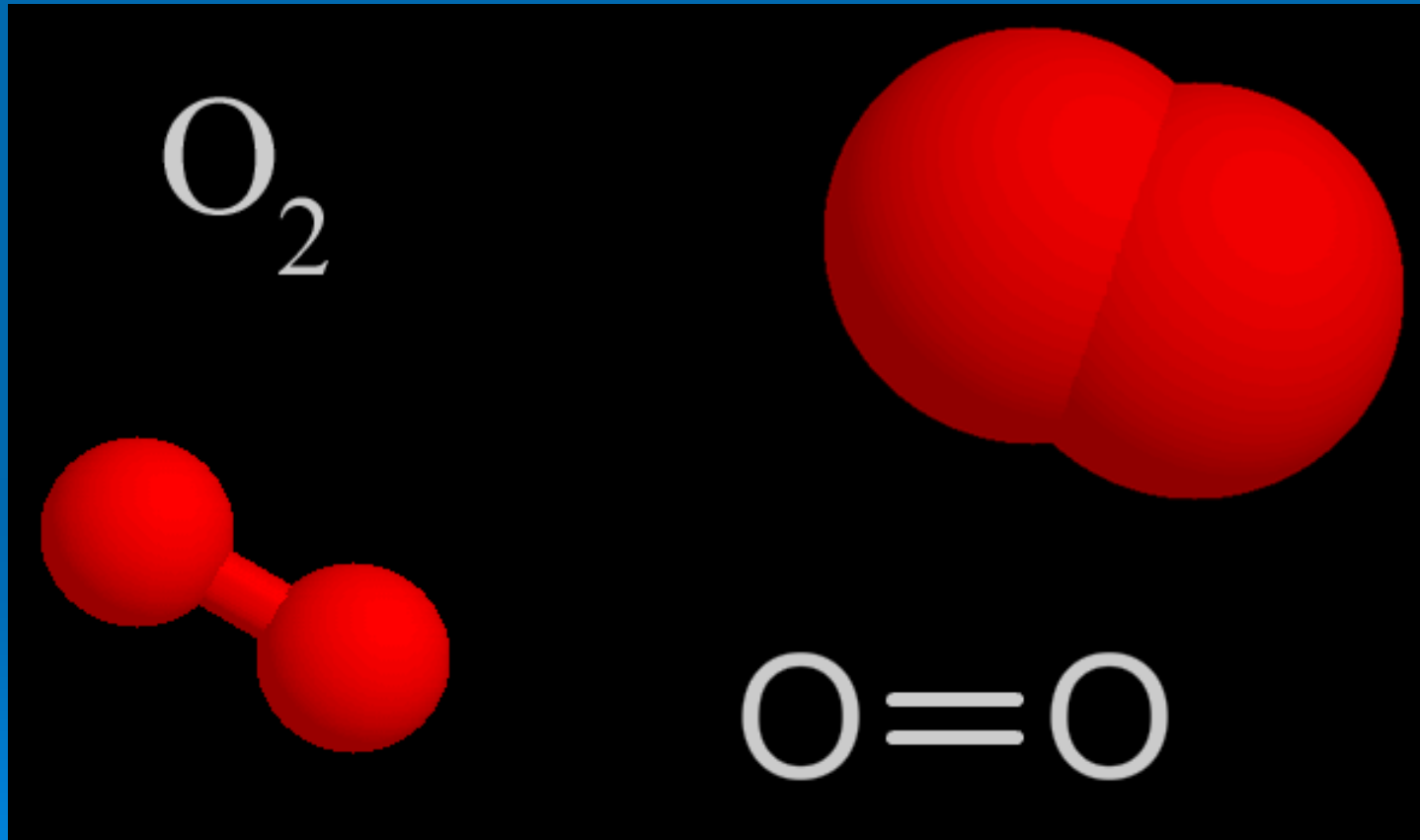
Hyperbare zuurstoftank

Dr. Yves Devriendt

Roeselare, 21 december 2007

Hyperbare tank = O₂ therapie

O₂ als een drug

- Werkingsmechanisme
- Indicaties
- Contra-indicaties
- Toxiciteit

O₂ aanbod

Doelstelling: O₂ aanbod opdrijven

Omgevingslucht

- 1 atm.
- = druk uitgeoefend door de massa van de atmosfeer op zeeniveau
- = 1.013 Bar = 760 mmHg
- Bevat: 21% O₂ (0.21 bar) en 79% N₂ (0.79 bar)
- = 1 ATA (eenheid) absolute atmosfeer

100% O₂: aanbod x 5

O₂ aanbod nog verder opvoeren? Hyperbaar?

O₂ aanbod

- Hyperbaar = aan verhoogde druk
  - **Wet van Dalton: $P_{\text{tot}} = P_1 + P_2 + P_3$**
    - **$P_1 = P_{\text{tot}} \times \text{fractie vh gas}$**
- 1 bar lucht = 0.8 bar N₂ + 0.2 bar O₂
- 2.0 bar lucht = 1.6 bar N₂ + 0.4 bar O₂ (x 2)
- 2.5 bar O₂ = 2.5 bar O₂ (x 12.5)

O₂ content

- O₂ aanbod is opgedreven

MAAR

- O₂ in de weefsels ?

O₂ content

Wet van Henry: gas in contact met vloeistof

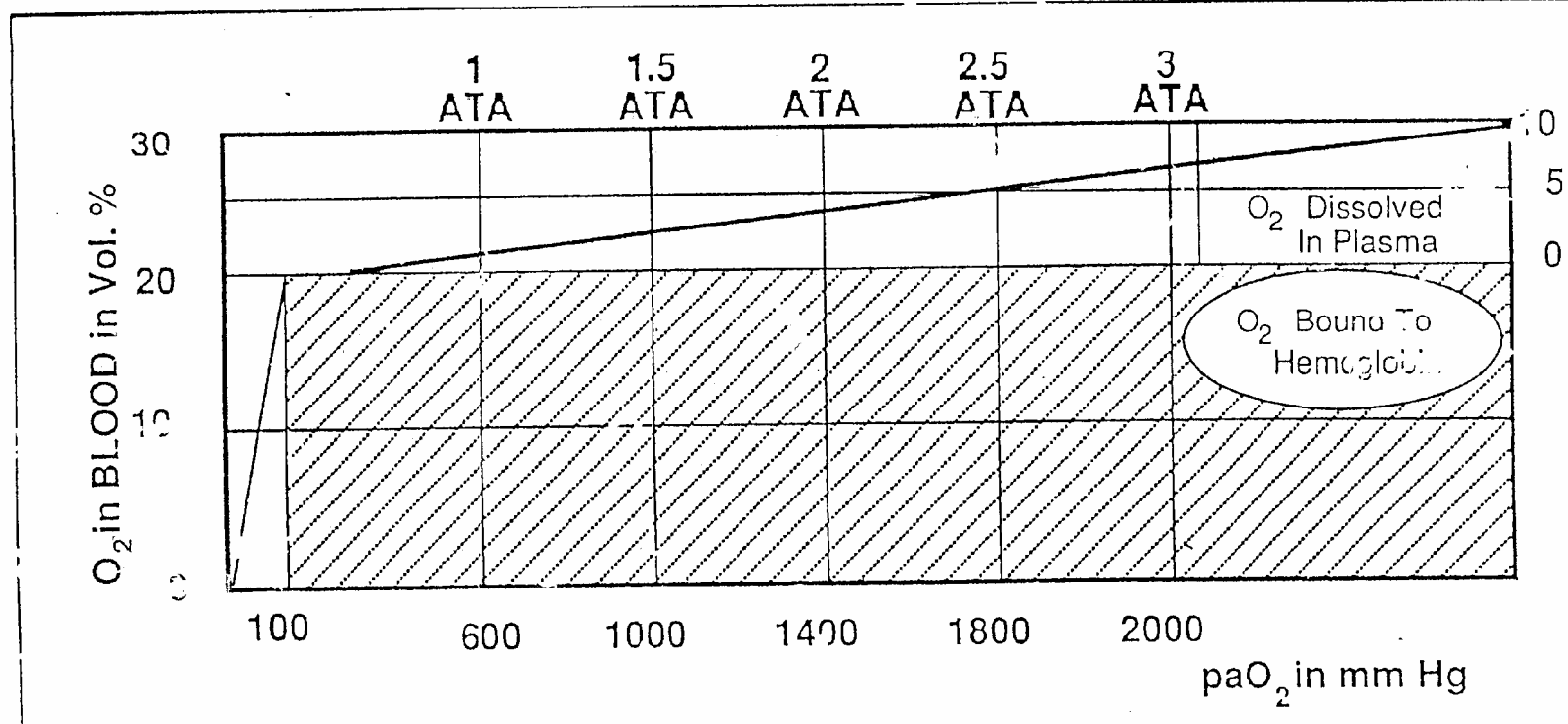
$$\square k \times \frac{P}{C} = cte$$

- P = partiële druk van gas boven een vloeistof
vb omgevingslucht: O₂ en N₂
- C = concentratie van het gas in de vloeistof
- k = oplosbaarheids coëfficiënt

1 atm. op zeeniveau = druk van 10 m water: 1 ATA

$$C_a(O_2) = (Hb \times 1.34 \times S_a O_2) + (P_a O_2 \times 0.003)$$

↓
apl. coeff.

O₂ content

- 5 volume % bij 2.5 ATA
- = 5 ml O₂ per 100 ml vloeistof
- = 50 ml O₂ per 1000 ml vloeistof

CO = 5 Liter / minuut

- 250 ml O₂ per minuut (HB ?)

Indications

- “Therapy in search of disease”

ECHM

➤ European Committee for Hyperbaric Medicine 1994
= Overkoepelend orgaan vd Europese organisaties

1. Wetenschap: research, guidelines, ...

2. Praktijk: opleiding, erkenning, ...

Overzicht indicaties

CONDITION	ACCEPTED			NON ACCEPTED		
	Level of Evidence			Level of Evidence		
	A	B	C	D	E	F
Type I						
CO poisoning		X				
Crush syndrome		X				
Prevention of osteoradionecrosis after dental extraction		X				
Osteoradionecrosis (mandible)		X				
Soft tissue radionecrosis (cystitis)		X				
Decompression accident			X			
Gas embolism			X			
Anaerobic or mixed bacterial anaerobic infections			X			
Type II						
Diabetic foot lesion		X				
Compromised skin graft and musculocutaneous flap			X			
Osteoradionecrosis (other bones)			X			
Radio-induced proctitis / enteritis			X			
Radio-induced lesions of soft tissues			X			
Surgery and implant in irradiated tissue (preventive action)			X			
Sudden deafness			X			
Ischemic ulcer			X			
Refractory chronic osteomyelitis			X			
Neuroblastoma Stage IV			X			

CONDITION	ACCEPTED			NON ACCEPTED		
	Level of Evidence			Level of Evidence		
	A	B	C	D	E	F
Type III						
Post anoxic encephalopathy			X			
Larynx radionecrosis			X			
Radio-induced CNS lesion			X			
Post-vascular procedure reperfusion syndrome			X			
Limb replantation			X			
Burns >20 % of surface area and 2nd degree			X			
Acute ischemic ophthalmological disorders			X			
Selected non healing wounds secondary to inflammatory processes			X			
Pneumatosis cystoides intestinalis			X			
Others indications						
Post sternotomy mediastinitis				X		
Stroke				X		
Sickle cell disease				X		
Malignant otitis externa				X		
Acute myocardial infarction				X		
Femoral head necrosis				X		
Retinitis pigmentosa					X	
Tinnitus					X	
Interstitial cystitis					X	
Facial (Bell's) palsy					X	
Cerebral palsy						X
Multiple sclerosis						X
Fetoplacental insufficiency						X

Type I ,II, III / A, B,C

□OUTCOME

- Type I:** the implementation of the recommendation is of critical importance for final outcome of the patient.
- Type II:** the implementation of the recommendation can positively affect the final outcome of the patient.
- Type III:** the implementation of the recommendation is optional

□STUDY EVIDENCE

- A:** at least 2 concordant , large, double-blind, controlled randomised studies with no or little methodological bias.
- B:** double-blind controlled, randomised studies but with methodological bias; studies with only small samples, or only on a single study.
- C:** only uncontrolled studies or consensus opinion of experts.

Overzicht indicaties

CONDITION	ACCEPTED			NON ACCEPTED		
	Level of Evidence			Level of Evidence		
	A	B	C	D	E	F
Type I						
CO poisoning		X				
Crush syndrome		X				
Prevention of osteoradionecrosis after dental extraction		X				
Osteoradionecrosis (mandible)		X				
Soft tissue radionecrosis (cystitis)		X				
Decompression accident			X			
Gas embolism			X			
Anaerobic or mixed bacterial anaerobic infections			X			
Type II						
Diabetic foot lesion		X				
Compromised skin graft and musculocutaneous flap			X			
Osteoradionecrosis (other bones)			X			
Radio-induced proctitis / enteritis			X			
Radio-induced lesions of soft tissues			X			
Surgery and implant in irradiated tissue (preventive action)			X			
Sudden deafness			X			
Ischemic ulcer			X			
Refractory chronic osteomyelitis			X			
Neuroblastoma Stage IV			X			

CONDITION	ACCEPTED			NON ACCEPTED		
	Level of Evidence			Level of Evidence		
	A	B	C	D	E	F
Type III						
Post anoxic encephalopathy			X			
Larynx radionecrosis			X			
Radio-induced CNS lesion			X			
Post-vascular procedure reperfusion syndrome			X			
Limb replantation			X			
Burns >20 % of surface area and 2nd degree			X			
Acute ischemic ophthalmological disorders			X			
Selected non healing wounds secondary to inflammatory processes			X			
Pneumatosis cystoides intestinalis			X			
Others indications						
Post sternotomy mediastinitis				X		
Stroke				X		
Sickle cell disease				X		
Malignant otitis externa				X		
Acute myocardial infarction				X		
Femoral head necrosis				X		
Retinitis pigmentosa					X	
Tinnitus					X	
Interstitial cystitis					X	
Facial (Bell's) palsy					X	
Cerebral palsy						X
Multiple sclerosis						X
Fetoplacental insufficiency						X

CO intoxicatie

Wanneer CO-intoxicatie? brand, kachels, garages,... (probleem van verbranding/ ventilatie)

➤ Probleem: O₂ versus CO competitie voor HB/ myoglobine / cytochroom a-a3: ! **Weefselhypoxie** !

➤ **HBO** ? Doel: O₂ aanbod opdrijven (CO T1/2 van 300min 21% - 35 min 2 ATA)

➤ Wie HBO ?

- Risico CO intoxicatie (duur en ernst van expositie)

- Abnormaal CO in bloed (COHB 1-10 % bij rokers)

+ neurologische/cardiale/respiratoire symptomen/zwangere (3° trim. Foetaal HB)

(andere optioneel)

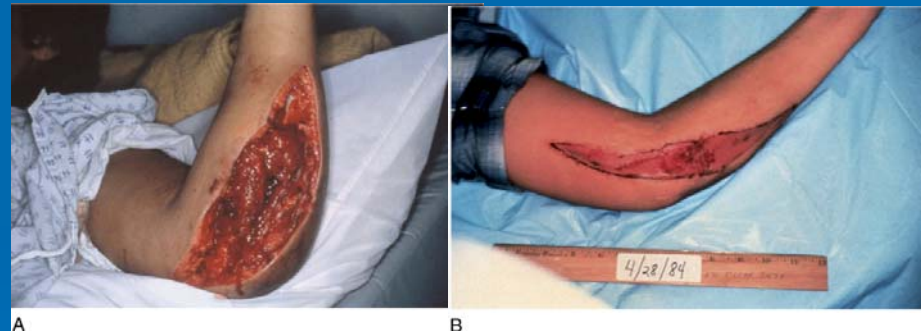
+ 24h en symptoomvrij:

geen HBO₂

Anaerobe/mixed aerob-anaerobe soft tissue infecties

- Myonecrose : Clostridium species (Gasgangreen)
- Necrotiserende fasciitis : mixed flora (Gangreen van Fournier)
- **HBO ?**: toxisch voor anaeroben / verbeterde werking leucocyten en bepaalde antibiotica.

- Zin of onzin HBO ?
- 11 studies HLK + AB + HBO: survival 78 %
- 5 studies HLK + AB : survival 64 %

- Aanbeveling: HBO bij ernstige infecties (multiple orgaan weerslag/ ICU verblijf

ICU patiënten: Sepsis/ sedatie/ventilator/ Inotropie/ANI
Hyperbare omgeving? Gaswetten?

Diabetische voet/ niet helende wonden

- Oorzaak : hypoxie
  - Systemisch: Vasculitis / atherosclerose
  - Locaal : Infectie /oedeem /radionecrose

- **HBO ?**: oedeem ↓/ collageen ↑ / redistributie / infectie ↓ .

- Voorwaarden tot succes: transcutane zuurstofspanning
  - Voor HBO
    - TcPO₂ minder dan 20 mmHg : HBO (> 50 mmHg at ref. site)
    - TcPO₂ boven 20 mmHg: geen HBO
  - Tijdens HBO
    - TcPO₂ meer dan 100 mmHg: verder HBO (>1000 mmHg at ref. Site)
    - TCPO₂ onder de 100 mmHg: HBO geen zin

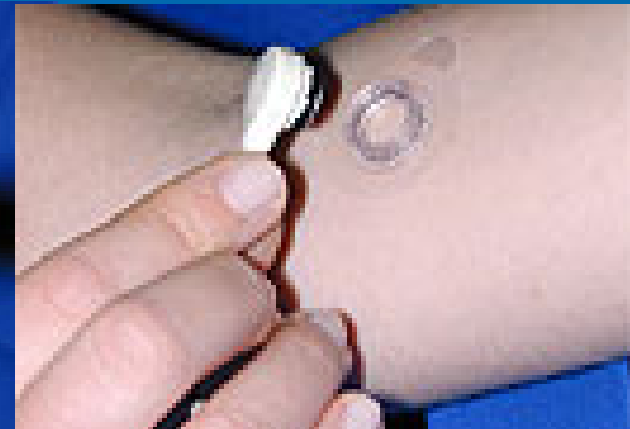
TcPO₂

A

B

Radionecrose

HBO ? : angiogenese, fibroblast en osteoblast proliferatie

- Osteoradionecrose
  - mandibula (tandextracties)
- Weke delen radionecrose
  - Radio-enteritis / radio-proctitis
  - Radio-cystitis

HBO : zin of onzin ? : weinig nevenwerkingen

Gasembool

- Arterieel embool :CVA na hartcatheterisatie / ECC / klepchirurgie / endoscopie , duikers , ...

HBO ? : $P \times V = cte$ (Boyle-Mariotte)

- Veneus embool: PHT; RV falen (PFO 25 %) vb CVC , neurochirurgie, endoscopie , dialyse, duikers ...

- **HBO ?** : $P \times V = cte$

- Belang: binnen 1- 6 h na incident

Duikers = Bubbles

- Decompressie ziekte bij duikers

$$P / C = \text{cte in opl (Wet van Henry)}$$

Toename van N_2 in de weefsels

30 meter: 4 bar = 3.2 bar N_2 + 0.8 bar O_2

= gasbellen in alle weefsels (ook bloedvaten)

- Arterieel Gasembool / Pneumothorax

$$P \times V = \text{cte (Boyle - Mariotte)}$$

- longen: afgesloten alveolus : ($P > 80 \text{ mmHg}$)

Acute doofheid

Oorzaak: vermoeden van microemboli:

- volume afname door Hyperbare therapie
- oedeem verzadigen met O₂

➤ Praktijk :

- Binnen 48h: 2/dag: 5 sessies – 1/dag: 5 sessies- ORL nazicht
- Na 48h: 1/dag: 5 sessies – controle ORL

Contra-indicaties: luchthoudende ruimten

- Luchthoudende ruimten: oor/ sinussen / longen/ tanden/ maagdarmkanaal/ oogheelkunde

Luchthoudende ruimten moeten equilibreren met omgevingsdruk.

indien afgesloten $P \times V = ct$

Compressie: onderdruk (krimpen) / Decompressie: overdruk (uitzetten)

- Oor: buis van Eustachius: afgesloten: nasale congestie/BLWI (Valsalva):
midden-en binnenoorschade
- (trommelvliesbuisjes bij beademde patiënt/geen kauwgom)
- Sinussen: problemen bij inflammatie van de mucosa: **bloeding/**
pneumocephalus
- Longen:
Problemen bij bullae (COPD) /cysten/pneumonie/longcontusie
Pneumothorax/ pneumomediastinum/ subcutaan emfyseem/CV collaps/
arterieel gasembool

Contra-indicaties

➤ ABSOLUTE:

- Pneumothorax / bleomycine

➤ RELATIEVE:

- Luchthoudende ruimten

- Respiratoir systeem

- Toename gasdensiteit – toename turbulente flow – toename ademarbeid
- !! Respiratoire belaste patient !! Ev. Niet-invasieve-ventilatie

- Cardiaal systeem

- bradycardie (daling cardiac output)
- Vasoconstrictie (ook microcirculair)

- Recente duik / vliegtuigreis

Toxiciteit van O₂

- Hoog O₂ toxisch voor **ogen, longen, cns** tgv de vrije zuurstof radicalen
- **cns**: visusstoornissen/spiercontracties/stuipen
(2.5 ATA O₂, duur ?, aantal sessies ?)
  - ❑ R/ O₂ mask af / ev. benzo's / stop decompressie als pat. in apnee (PxV=cte)
  - ❑ Preventie: O₂ breaks
- **ogen**: myopie of bijziendheid
- **longen**: fibrose/ absorptie atelectase

HBO sessie

➤ Standaard

- ❑ 1 ATA naar 2.5 ATA (15 meter duiken) : 15 min
- ❑ Op 2.5 ATA: 20 min O₂- 5 min lucht - 20 min O₂ - 5 min lucht- 20 min O₂
- ❑ Van 2.5 ATA naar 1 ATA: 15 min

➤ CO intoxicatie

- ❑ 1 ATA naar 2.5 ATA : 15 min
- ❑ Op 2.5 ATA : 30 min O₂ / 5 min lucht / 30 min O₂
- ❑ Van 2.5 ATA naar 1 ATA: 15 min

➤ Duikongevallen: veel langduriger protocollen.

High altitude sickness: O2 tekort

A

